

در گفت‌وگوی پانا با کارشناس بانکی و اقتصادی بررسی شد

دلایل افزایش نرخ ارز و ثبت رکوردهای جدید قیمتی

تهران (پانا) - کارشناس امور بانکی و اقتصادی با بیان اینکه دولت توجهی به مدیریت بازار ارزی ندارد، می‌گوید بازار ارزی کشور نیازمند مدیریت است تا بخشی از تقاضای کاذب بازار از بین برود. در سال جاری نیز در ابتدای سال فاصله قیمتی ارز صرافی و بازار آزاد به هم نزدیک می‌شد و همین شرایط موجب می‌شد تا قیمت‌ها دوباره با کاهش مواجه شود.

روز گذشته دلار آمریکا توانست تا نزدیکی مرز ۳۱ هزار تومانی پیشروی کند و به بالاترین قیمت از اواخر مهرماه برسد. به گفته فعالان، پس از پایان مذاکرات هسته‌ای، معامله‌گران، گران نسبت به فروش ارز تردید دارند و ورود تقاضای احتیاطی-هیجانی به بازار موجب شده که شدت تغییرات قیمتی بیشتر شود.

روز گذشته در ساعت ۱۷:۰۰؛های انتهایی روز حتی قیمت دلار در بازار پشت خطی توانست تا محدوده ۳۰ هزار و ۹۰۰ تومانی نیز پیشروی کند و ممکن است، معامله‌گران بتوانند مرز ۳۱ هزار تومانی را نیز بشکنند.

طی ۳ روز نرخ دلار ۵ درصد افزایش یافت

پنجشنبه گذشته قیمت دلار ۲۹ هزار و ۳۵۰ تومان بود. با این حال، ظرف ۳ روز کاری نه تنها توانست مرز ۳۰ هزار تومانی را بشکند، در روز دوشنبه خود را به آستانه مرز ۳۱ هزار تومانی رساند. دلار در ۳ روز کاری هفته جاری در مجموع توانسته است نزدیک به ۱۵۰۰ تومان، معادل ۵ درصد رشد را به ثبت برساند. چنین رشدی از یکسو وسوسه خرید ارز برای بازیگران تازه‌وارد را بالا برده و از سوی دیگر موجب شده است که فروشندگان چندانی در بازار حضور نداشته باشند.

تاثیرات متغیرهای سیاسی بر بازار ارز کشور

برخی کارشناسان معتقدند که افزایش قیمت دلار تحت تاثیر متغیرهای سیاسی صورت گرفته است. از نظر آنها، ورود اخبار مثبت به بازار می‌تواند زمینه‌ساز تغییر انتظارات و فشار فروش در بازار شود اما نظراتی هم وجود دارد که معتقد هستند که نرخ دلار در هفته‌های گذشته متأثر از فاصله قیمتی نرخ ارز آزاد و صرافی ملی با افزایش تقاضا مواجه شده است، شرایطی که صف خرید اسکناس ارزی ایجاد کرده و در نهایت بانک مرکزی را ناچار به اعمال شرایطی برای محدودیت در خرید ارز مسافری کرده و سیگنال‌هایی را به بازار ارزی مخابره کرده است.

حجت‌الله فرزانی درگفت‌وگو با پانا با اشاره به فاصله قیمتی میان نرخ دلار در صرافی‌های ملی و بازار آزاد اظهار کرد: «این فاصله قیمتی صف خرید اسکناس دلار را در ماه‌های گذشته ایجاد کرد اما از هفته گذشته پرداخت ۲۲۰۰ دلار ارز مسافری منوط به ارایه بلیط، عوارض خروج از کشور و مدارک سفر شده است که در کنترل تقاضای کاذب برای خرید ارز موثر است.»

وی افزود: «فاصله قیمتی چند میلیونی میان ارز آزاد و صرافی موجب استفاده برخی از افراد از این شرایط شد.»

راهکار مدیریت بازار ارز به عوامل اقتصادی مرتبط است و شاخص‌های اقتصادی باید به گونه‌ای مدیریت شود که بتواند خود به خود به کنترل بازار ارزی منجر شود، مادامی که ماهانه سه درصد به نرخ ارز افزوده می‌شود؛ تورم و کاهش ارز پول ملی دامن زده می‌شود؛

کارشناس امور بانکی و اقتصادی گفت: «برای سهمیه دلار و یورویی که به افراد به ازای هر کد ملی اختصاص می‌یابد رانتهی در حال ایجاد است که این فاصله قیمتی تقاضای کاذب برای قیمت دلار و استفاده از این فاصله قیمتی ایجاد می‌کند.»

وی افزود: «در زمان ریاست کل بانک مرکزی در دولت گذشته مدیریت بر بازار ارز انجام می‌شود و مدیریت شناور ارزی در کردوری در حال انجام بود و متناسب با قیمت بازار حرکت می‌کردند و اجازه نمی‌دادند که فاصله قیمتی به گونه‌ای افزایش یابد که تقاضا برای خرید صرافی بانکی افزایش یابد.»

فرزانی خاطرنشان کرد: «با توجه به گزارش‌ها و همتی، رئیس کل سابق بانک مرکزی توانست ارز مردم را از خانه‌ها جمع‌آوری کرده و نه تنها ارزیابی به وجود نیامد بلکه توانستند حدود یک میلیارد دلار ارزش‌گذاری جمع‌آوری شود.»

وی با اشاره به محدودیت‌هایی که به منظور کنترل تقاضای ارزی ایجاد شده است، خاطرنشان کرد: «با توجه به اختلاف قیمتی که اکنون در بازار به وجود آمده است تقاضای کاذب در بازار ارزی دامن زده شده است. مطابق ضوابط بانک مرکزی هر فرد به ازای کد ملی خود می‌توانست میزان مشخصی از ارز را دریافت کند اما اکنون این شرایط تعریف شده است که اختصاص آن تنها باید برای ارز مسافرتی و در ازای ارایه بلیط مسافری و پرداخت عوارض خروج از کشور باشد و از سوی دیگر عوارض خروج از کشور پرداخت شده باشد.»

کارشناس امور بانکی و اقتصادی عنوان کرد: «البته اعمال این محدودیت این سیگنال را به بازار ارزی داد که محدودیت‌های ارزی کشور جدی است که خود به افزایش قیمت ارز دامن زد. همچنین سیگنال دومی که به بازار مخابره شد این بود که دولت نرخ بازار آزاد را به رسمیت نمی‌شناسد و تنها به نرخ صرافی بانکی قائل هستند و موضوع صورت مسئله که اختلاف قیمتی قابل توجه نرخ ارز صرافی و بازار آزاد است پاک می‌شود.»

فرزانی خاطرنشان کرد: «معنای این شرایط این است که دولت توجهی به فاصله قیمتی نرخ ارز آزاد و صرافی ندارد و تلاشی برای مدیریت تقاضا در بازار ارزی نمی‌کند. راهکار حل این شرایط این است که باید نرخ ارز آزاد را پذیرفت و نرخ ارز صرافی را نزدیک و حول و حوش نرخ ارز آزاد اعلام کرد و بانک مرکزی در شرایطی که عطش خرید به دلایل هیجانات سیاسی و غیره ایجاد می‌شود ارز با نرخ بازار آزاد تامین شود.»

بازار ارزی کشور نیازمند مدیریت است

وی ادامه داد: «بازار ارزی کشور نیازمند مدیریت است تا بخشی از تقاضای کاذب بازار از بین برود. در سال جاری نیز در ابتدای سال فاصله قیمتی ارز صرافی و بازار آزاد به هم نزدیک می‌شد و همین شرایط موجب می‌شد تا قیمت‌ها دوباره با کاهش مواجه شود.»

کارشناس امور بانکی و اقتصادی خاطرنشان کرد: «راهکار مدیریت بازار ارز به عوامل اقتصادی مرتبط است و شاخص‌های اقتصادی باید به گونه‌ای مدیریت شود که بتواند خود به خود به کنترل بازار ارزی منجر شود، مادامی که ماهانه سه درصد به نرخ ارز افزوده می‌شود؛ تورم و کاهش ارز پول ملی دامن زده می‌شود.»

راهکار مدیریت بازار ارز بهبود عوامل اقتصادی است

وی افزود: «اگر بازار ارزی کشور کنترل نشود و رشد بخش واقعی اقتصادی حاصل نشود، صحبت از کنترل بازار ارز و

نگه داشتن نرخ در محدوده و ای معین بی حاصل خواهد بود. راهکار بلندمدت حفظ ارزش پول ملی و تقویت آن که از وظایف بانک مرکزی است، اصلاح ساختارهای اقتصادی و بهبود عوامل اقتصادی است و تنها در آن صورت است که می توان نرخ برابری ریال در برابر سایر ارزها را حفظ کرد.